

KHÁNH HOÀ - 20 NĂM XÂY DỰNG, ĐỔI MỚI VÀ PHÁT TRIỂN (1989-2009)

LÊ THANH QUANG*

Ngày 1-7-1989, tỉnh Khánh Hòa được tái lập theo Quyết định số 83-QĐ/TW, ngày 4-3-1989 của Bộ Chính trị Trung ương Đảng (Khóa VI) và Nghị quyết ngày 30-6-1989 của kỳ họp thứ 5 Quốc hội Khóa VIII.

Cùng với sự phát triển của công cuộc đổi mới đất nước, dưới ánh sáng của đường lối đổi mới, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Khánh Hòa đã phát huy cao độ tinh thần năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, nỗ lực khắc phục khó khăn, khai thác hiệu quả những tiềm năng, thế mạnh để đẩy nhanh tốc độ phát triển kinh tế - xã hội.

Thành tựu nổi bật nhất của tỉnh là đã chuyển từ nền kinh tế kế hoạch hóa, tập trung sang nền kinh tế thị trường theo định hướng XHCN, phát triển tương đối toàn diện và liên tục tăng trưởng với nhịp độ cao. Từ năm 1989 đến năm 2008, GDP tăng bình quân hàng năm gần 11%. GDP bình quân đầu người năm 1990 là 700 ngàn đồng, năm 2008 đạt trên 20,5 triệu đồng, tăng gần 30 lần. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực từ *công nghiệp - nông nghiệp - dịch vụ* và *du lịch sang dịch vụ, du lịch - công nghiệp - nông nghiệp*. Năm 2008, tỷ trọng GDP theo cơ cấu kinh tế: dịch vụ - du lịch 43%, công nghiệp

41% và nông nghiệp 16%. Thu ngân sách nhà nước luôn đạt và vượt chỉ tiêu đề ra, năm 1990 gần 48 tỷ đồng, năm 2008 đạt 5.072 tỷ đồng, tăng hơn 105 lần. Từ năm 2003, Khánh Hòa là một trong 15 tỉnh, thành tự cân đối được ngân sách và có đóng góp cho Trung ương; từ năm 2005, là một trong 8 tỉnh, thành có số thu ngân sách lớn nhất của cả nước.

Vận dụng linh hoạt các chủ trương, chính sách vào điều kiện thực tế địa phương, tỉnh đã đầu tư đúng hướng, chủ động xây dựng cơ chế, huy động được nhiều nguồn vốn để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng. Hàng trăm công trình trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội... được hoàn thành và đưa vào sử dụng. Nhiều dự án cơ sở hạ tầng qui mô lớn được triển khai xây dựng, như đại lộ Nguyễn Tất Thành, đường Phạm Văn Đồng, đường Khánh Lê-Lâm Đồng, Nhà máy thủy điện Ea Krong Rou, hệ thống công viên bờ biển và nhiều khu du lịch, khách sạn đã được xây dựng. Dự án nâng cấp Cảng hàng không Cam Ranh thành cảng hàng không quốc tế, quy hoạch khu kinh tế Vân Phong, vùng trung tâm Nha Trang, khu vực Cam Ranh... thu hút sự quan tâm của nhiều nhà đầu tư, góp phần nâng cao vị thế, tầm vóc, làm giàu tiềm năng và thế mạnh của Khánh Hòa.

Tinh quan tâm tạo điều kiện, khơi dậy các nguồn lực, năng động, sáng tạo của các thành

* Phó Bí thư thường trực, Chủ tịch HĐND tỉnh

phần kinh tế. Doanh nghiệp nhà nước là lực lượng nòng cốt, giữ vai trò chủ đạo trong tăng trưởng kinh tế của địa phương. Hầu hết các doanh nghiệp đều kinh doanh có hiệu quả, tiêu biểu là Tổng Công ty Khánh Việt, Công ty Yến sào, Công ty cổ phần Điện lực... Các hợp tác xã đổi mới, đảm nhiệm được các khâu dịch vụ, đưa tiến bộ khoa học vào sản xuất, thực hiện tín chấp vay ngân hàng. Doanh nghiệp tư nhân và hộ kinh doanh cá thể đã có những đóng góp xứng đáng trong sản xuất, kinh doanh, giải quyết thêm nhiều việc làm và đóng góp đáng kể vào nguồn thu ngân sách của tỉnh. Các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài được sự quan tâm, tạo điều kiện của tỉnh nên đã không ngừng phát triển.

Trên cơ sở đẩy mạnh phát triển kinh tế, tỉnh luôn quan tâm phát triển các lĩnh vực văn hóa - xã hội, không ngừng cải thiện và nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Chất lượng giáo dục - đào tạo có những chuyển biến tích cực, cơ sở vật chất được tăng cường, quy mô giáo dục và đào tạo phát triển nhanh và tương đối đồng đều. Hoạt động chăm sóc sức khỏe nhân dân được chú trọng và có nhiều tiến bộ. 100% xã, phường có trạm y tế; các bệnh viện tuyến huyện được nâng cấp; Bệnh viện Đa khoa tỉnh được đầu tư xây dựng mới, trang thiết bị hiện đại. Công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình đạt nhiều kết quả; tỷ suất sinh, tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng giảm.

Hoạt động văn hóa, văn nghệ ngày một sôi nổi; cuộc vận động toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa được triển khai có hiệu quả; nhiều lễ hội, sự kiện văn hóa lớn mang tầm quốc gia và quốc tế được tổ chức thành công. Hoạt động báo chí, phát thanh, truyền hình có bước phát triển mạnh về số lượng và chất

lượng. Phong trào thể dục thể thao và công tác xã hội hóa trong lĩnh vực này có nhiều tiến bộ; đặc biệt thể thao thành tích cao được duy trì, luôn đứng vào tốp dẫn đầu của cả nước trong nhiều giải thi đấu.

Công tác xóa đói giảm nghèo có chuyển biến. Đến nay toàn tỉnh không còn hộ đói, số hộ nghèo giảm còn 8,12%. Hàng năm, tỉnh tạo việc làm mới cho hơn 22.000 lao động, số lao động qua đào tạo nghề tăng trên 26%. Tổ chức thực hiện tốt công tác đền ơn đáp nghĩa, chăm sóc người có công, phụng dưỡng bà mẹ Việt Nam anh hùng, khuyến khích hoạt động nhân đạo... Đặc biệt, đối với khu vực miền núi, tỉnh luôn quan tâm đầu tư phát triển, trọng tâm là các lĩnh vực giáo dục, xóa đói giảm nghèo, xây dựng cơ sở hạ tầng... Trung bình mỗi năm đầu tư gần 60 tỷ đồng cho miền núi, góp phần đổi mới diện mạo nông thôn và miền núi.

Công tác quốc phòng - an ninh trên địa bàn thường xuyên được củng cố và tăng cường, gắn kết chặt chẽ giữa thế trận quốc phòng toàn dân với thế trận an ninh nhân dân. Các hoạt động giáo dục quốc phòng toàn dân được duy trì đều đặn, góp phần nâng cao nhận thức, đề cao tinh thần cảnh giác cách mạng, kịp thời đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và thủ đoạn "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch. Công tác phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh.

Công tác xây dựng Đảng luôn được coi trọng từ khâu giáo dục chính trị, tư tưởng, tổ chức. Các cấp ủy thường xuyên quan tâm thực hiện công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) Khóa VIII. Thực hiện Cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*;

tạo được sự chuyển biến sâu sắc trong nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và các tầng lớp nhân dân.

Công tác xây dựng tổ chức cơ sở Đảng có nhiều tiến bộ. Tỷ lệ tổ chức cơ sở Đảng trong sạch vững mạnh hàng năm đều tăng, năm 2008 đạt 87,06%. Công tác kiểm tra Đảng được thực hiện nghiêm túc, thường xuyên; cấp ủy các cấp đã kịp thời phát hiện, uốn nắn và chấn chỉnh những sai phạm của đảng viên và tổ chức cơ sở Đảng; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát; giải quyết các đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân, củng cố lòng tin của quần chúng, không để xảy ra “điểm nóng”,...

Hệ thống chính quyền các cấp thường xuyên được củng cố và kiện toàn. Vai trò, trách nhiệm của chính quyền các cấp trong công tác điều hành, quản lý nhà nước ngày càng có nhiều tiến bộ rõ nét. Phương thức hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể tiếp tục được đổi mới và ngày càng có chất lượng; quy chế dân chủ được triển khai tích cực ở cơ sở, quyền làm chủ của nhân dân được mở rộng và phát huy hiệu quả...

Phát huy mạnh mẽ hơn nữa những kinh nghiệm đúc kết từ thực tiễn sinh động qua 20 năm đổi mới, Đảng bộ và nhân dân Khánh Hòa đang tập trung thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ trọng tâm:

- Xây dựng quy hoạch tổng thể phát triển KTXH tỉnh Khánh Hòa đến năm 2020, quy hoạch các khu kinh tế, quy hoạch chung xây dựng thành phố Nha Trang đến năm 2025 và quy hoạch của các ngành, các địa phương, bảo đảm hội tụ những yếu tố truyền thống về lịch sử, văn hóa của vùng đất và con người Khánh Hòa, hài hòa với cấu trúc văn minh, hiện đại trong tương lai.

- Tiếp tục thực hiện nhanh, đồng bộ các giải pháp nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp, nhất là

các doanh nghiệp chủ lực của tỉnh đẩy mạnh SXKD những mặt hàng có lợi thế cạnh tranh. Đặc biệt quan tâm đến các doanh nghiệp lớn và các ngành công nghiệp như Tổng Công ty Khánh Việt, ngành đóng tàu, chế biến thủy sản, các khu vực và cụm công nghiệp, kho xăng dầu ngoại quan...

- Đẩy mạnh xúc tiến thủ tục đầu tư một số dự án, công trình lớn, mang tính đột phá thúc đẩy phát triển kinh tế lâu dài của tỉnh. Trước mắt tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà đầu tư hoàn tất các thủ tục, bồi thường giải phóng mặt bằng để triển khai các dự án lớn trên địa bàn tỉnh trong thời gian ngắn nhất.

- Tiếp tục đẩy mạnh kim chế lạm phát, ổn định nền kinh tế vĩ mô, bảo đảm an sinh xã hội. Tập trung tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp để thúc đẩy sản xuất, đẩy mạnh xuất khẩu. Thực hiện nghiêm việc rà soát, cắt giảm các khoản chi cho các nhiệm vụ chưa thật cấp bách, dành nguồn lực để bảo đảm an sinh xã hội cho người nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số, các hộ thuộc diện chính sách...

- Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đưa Cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh* đi vào chiều sâu, trở thành nội dung quan trọng trong mọi hoạt động của các cơ quan Đảng, chính quyền, đoàn thể, ở mọi cấp, mọi ngành; tổ chức tuyên truyền thường xuyên, liên tục, sâu rộng trong nhân dân.

Với niềm tin tưởng, phấn khởi, tự hào trước những thành tựu to lớn đạt được, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân trong tỉnh tiếp tục nêu cao ý chí tiến công, tinh thần chủ động, sáng tạo, đoàn kết vượt qua thách thức, nắm bắt thời cơ, đưa Khánh Hòa tiến vững chắc trên con đường CNH, HĐH, sớm trở thành trung tâm kinh tế, văn hóa, du lịch của miền Trung và của cả nước.